

da bodo raki v kratkem času sploh pokončani, ker za njihovo rejo in varovanje nihče ne skrbi.

Temu bi se moglo le v okom priti, ako bi posestniki vodá svojim najemnikom ostro zaukazali, da rake pod 4 palce životne dolgosti zopet v vodo spustijo.

Druga zanikernost je ta, da ribiči, kakor je žalibog znano, tudi rake, ki imajo še jajca pod repom, lovijo, in jim, da jih prodajo, skrivaj jajčica odtrgajo. Tako ravnanje je nečloveško in ribičem v očitno lastno škodo.

Na Kranjskem je dvoje plemen rakov. V prvo pleme spadajo raki, kateri se koščaki imenujejo, in ki dosežejo do 4 palce dolgosti; v bistrih potokih prebivajo, imajo trde luščine, a ne posebnega okusa, toraj jih ljudstvo večidel samo za rakovo juho rabi. Drugo pleme rakov so oni, ki se imenujejo žlahniki ali jelševci; raki te baže so iz vode Krke na Dolenskem posebno čislani, da-siravno so raki iz vode Ljubljance in Gradašice krškimi ne samo enaki, ampak iz Gradašice še boljši.

To je resnica, po izreku najimenitnejših pisateljev ribiških potrjena; oni pravijo, da so raki najboljši iz takih vodá, ktere so z jelšami obdane, ako njih korenine v vodo sežejo, pod katerimi raki radi prebivajo.

Znano je, da na krajih Krke je malo, na krajih Gradašice pa mnogo jelš, toraj morajo raki iz Gradašice bolji biti od krških.

Akoravno se ni nadjati, da bode nova ribiška postava, ktera tudi rake zadeva, v prihodnjem deželnem zboru obravnavana, bilo bi vendar treba, da bi županstvo ljubljanskega mesta svojim služabnikom, katerim je pregled ribjega trga izročilo, ostro zapovedalo, vsled še veljavne stare ribiške postave paziti na to, da se žlahne ribe, namreč sulci pod enim, ščuke pod pol, postrvi in lipanji pod četrt funta, raki pod 4 palce životne dolgosti, posebno pa gori omenjene žlahne ribe ob drstvi, ktera čas od listopada do sušca obsega, na trgu ne bi prodajale.

Po tej poti samo bilo bi mogoče sicer gotovo pokončanje rib in rakov odvrniti, dohodke ribičev za prihodnji čas povikšati, in takim rodovinam, katerim post še kaj veljá, z ribami in raki postne dneve olajšati.

R. Kastelec.

Na hvalo ruskemu lanu.

Iz Zalegaloga.

Ker „Novice“ v 9. listu naznanjajo, naj se zadnji čas do konca sušca oglasi, kdor želi dobiti semena pravega ruskega lanú, zato prosim, naj mi dovolijo malo prostora, da priporočam kmetom, ki lan sejejo, preskrbeti se s tem semenom.

Jaz ne priporočam imenovanega semena po besedah družih, ampak priporočam ga po lastnem prepričanju.

Bili smo lansko leto tudi pri nas tako srečni, da smo dobili od slavne kmetijske družbe ljubljanske tudi v našo vas en mernik imenovanega semena, ki se je tako dobro obneslo, da se po pravici reče, da prinese še enkrat toliko dobička, kakor naš domači navadni lan. Zato zdaj, ko so drugi kmetje dobiček ruskega lanú z lastnimi očmi videli, želijo si vsi, ki lan sejejo, le tega lanú dobiti.

Ker tedaj naša, velike hvale vredna kmetijska družba prijazno roko k napredku kmetijstva ponuja, zato kmetje na noge! Oskrbite si imenovanega semena; ne boste se kesali!*) Da na naši zemlji rigajski (rusovski) lan se dobro sponaša, prepričali se boste sami.

M. Kalan, učitelj.

*) Kdor ga želi, naj se podviza, da prekasno ne pride.

Vred.

Čuda obrtnije in rokodelstva.

Koliko vrednost more obrtnija dati stvari, sami po sebi malovredni, kaže nam, na priliko, kos železa.

Kovaško železo, samo po sebi vredno 10 gld., predelano v podkve je vredno 20 gold., v kline navadnih nožev 360 gold., v šivanke 710 gold., v kline peresnih nožev 650 gold., v peresa ur 500.000 gold.

Vlito železo, samo po sebi vredno 10 gold., predelano v navadne stvari 40 gold., v lepoticje 450 gold., v vratne verižice 13.860 gold., v gumbice pri srajcah 58.260 gold.

Gospodar v rezitev!

Zložil Blaž Pernišek.

Solnce vže gorkeje síje,
Nego je sijalo prej,
Sneg nižave več ne krije,
Mraz razsaja le drugej.

Z Bogom, hišno mi poslopje!
Kliče nas narava vèn,
Prosti so ledú zdaj potje,
Staro, mlado, vse na den!

Hlapci, dekcle, zdaj na noge!
Zdaj je spet živjenja čas,
Vinjake le brzo v roke,
Trta vabi v nograd nas.

Če koga sušiti jame —
Trto reže pa zvestó —
Bučo z vinom naj kar vzame,
Vsaj je v sodu še mokró!

Znanstvene stvari.

Poročilo

o XXIV. skupščini Matičinega odbora

7. marcija 1872.

(Konec.)

3. Tajnik bere poročilo odseka, kateri je bil pri občnem zboru izvoljen, da pregleda, presodi ter potrdi račun preteklega društvenega leta. Glasí se tako-le:

Omenjeni račun smo pregledali, in kakor kaže priložena korektura, konečni imetek za 8 soldov povikšali.

Dobro bi bilo, da bi se v prihodnjič naredil tudi „inventar.“

Konečno g. blagajniku za veliki njegov trud izrekamo prisrčno zahvalo s prošnjo, naj bi se gotovina nalagala v eskomptni banki, kjer nese 5% obresti“.

Po resnem pretresovanji poslednjega nasveta sklence odbor, da se bode Matična gotovina odslé na bukvice*) s „cheques“**) s 5—6% vlagala v podružnici štajarske

4. Prično se volitve.

*) Te bukvice so podobne hranilničnim bukvicam; va-nje se zapisuje, kdo, kedaj in koliko vloží, kedaj in koliko vzame iz posojila ali obresti. Obresti se 30. junija in 31. decembra izračunijo ter se štejejo za nalogo, ako si jih posojevalec ne dá izplačati.

Vred.

**) Z omenjenimi bukvicami pa posojevalec dobi še ene bukvice ali prav za prav 50 v bukvice zvezanih menjic; kedar hoče kaj vložene denarja vzeti iz banke, napiše eno menjico z dotičnim zneskom, jo iz bukvic odreže ter izročí banki, in ta mu izplača napisani znesek. Te mejnice se imenujejo „cheques“ (izgovarjaj „šek“).

*